

Jan Waliński

Biblioteka Główna Akademii Medycznej

Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Biblioteka 9, 120-125

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jan W a l i ń s k i

BIBLIOTEKA GŁÓWNA AKADEMII MEDYCZNEJ

Wiele trudności musiały pokonać nowo organizujące się przed kilkunastu laty uczelnie. Szczególne trudności miały z niedoborem pomieszczeń. Była to jedna z głównych przyczyn, dla których organizacja Biblioteki Głównej Akademii Medycznej rozpoczęła się dopiero w październiku 1952 r., a więc prawie w dwa lata po usamodzielnieniu się Uczelni, która powstała z dawnych Wydziałów Lekarskiego i Farmaceutycznego Uniwersytetu Poznańskiego. Uzyskane od Prezydium MRN przy ul. Sierociej 10 pomieszczenia przyznane Bibliotece miały po pięciu latach ulec powiększeniu, jednakże do chwili obecnej powiększenie wyniosło zaledwie 80 m². Tymczasem księgozbiór wzrasta w ciągu roku o około 10 000 woluminów, wzrasta liczba pracowników, liczba oraz jakość usług. Brak miejsca, szczególnie na magazyny dla zbiorów, spowoduje zamknięcie czytelni, mimo że są one bardzo potrzebne czytelnikom. W latach 1970-1975 planowana jest budowa nowych pomieszczeń bibliotecznych, jednakże termin ten jest dość spóźniony w stosunku do aktualnych potrzeb. Pracownie dla bibliotekarzy są również mocno przeludnione.

Trudności te mają niekorzystny wpływ na stale rosnący zakres działania Biblioteki.

Do normalnego dla bibliotek szkół wyższych schematu organizacyjnego od końca 1962 r. weszła Ogólnouczelniana Sekcja Wydawnicza. W związku z tym można zanotować m. in. i pewne osiągnięcia, ponieważ udało się doprowadzić do wydania w 1963 r. pierwszego tomu Roczników Akademii i zaplanować coroczne ich ukazywanie się, dalej współpracowanie i wydanie w 1967 r. Kroniki i Bibliografii Akademii za lata 1954-1964; wydrukowanie 32 prac habilitacyjnych oraz 30 skryptów bardzo potrzebnych w związku ze zmianą programów nauczania w Akademiach Medycznych. Jednakże z tym odcinkiem pracy wiążą się bardzo poważne trudności - brak resortowego zakładu tzw. małej poligrafii. Spowodowało to od 1964 r. przerwę w wydaniu Biuletynu Biblioteki, który po 15 numerze przestał się ukazywać. Od 1969 r. będziemy mogli wznowić wydawanie Biuletynu, ponieważ udało się uzyskać powielacz rotaprintowy oraz kserograf. Planujemy również zorganizowanie własnej introligatorni.

W ciągu 1963 r. przybyło 11 706 woluminów, tak że zbiory liczą ogółem 146 619 woluminów, w tym 9191 wol. czasopism oraz 3216 jednostek zbiorów specjalnych, wśród których znajdują się 143 filmy naukowe. W 1968 roku dla Biblioteki Głównej prenumerowano 468 tytułów czasopism, z tego krajowych - 146, radzieckich - 70 oraz innych importowanych - 252. Zbiorów nieopracowanych jest 19 272 woluminów. Są to głównie odbitki z czasopism krajowych. Od pewnego czasu dużym powodzeniem cieszą się filmy wypożyczane na różne posiedzenia naukowe jak i dla celów dydaktycznych

na zajęcia ze studentami, a niektóre i dla średnich szkół medycznych również z terenu województwa poznańskiego oraz województw sąsiednich. Do ich wyświetlania posiadamy projektor zarówno dla filmów z fonią jak i kolorowych.

Od 1954 r. Biblioteka Główna gromadzi dla bibliotek zakładowych nie tylko wydawnictwa importowane ale i krajowe. Stąd też od tego roku mamy pełny katalog centralny tych zbiorów. Do bibliotek zakładowych, których liczba wynosiła ostatnio 60, wpłynęło w ciągu minionego roku ogółem 3665 woluminów. Stan tych zbiorów na koniec 1968 r. wynosi ogółem 123 440 woluminów. Prenumerata czasopism dla tych bibliotek w ciągu roku wynosiła 549 tytułów, z tego 137 krajowych, 89 radzieckich i 323 innych. Całość zbiorów bibliotecznych Akademii, łącznie Biblioteki Głównej oraz bibliotek zakładowych, wynosi 270 059 woluminów, a tytułów prenumerowanych czasopism - 1017.

Czytelników zarejestrowanych było w Bibliotece Głównej w ostatnim roku 2492, w tym studentów 2083, w bibliotekach zaś zakładowych - 12 282. Czytelnicy to głównie studenci i pracownicy Akademii oraz pracownicy służby zdrowia o różnym stopniu wykszolenia, przy czym wielu spośród nich to pracownicy "terenowi" nie tylko z województwa poznańskiego, ale również i z woj. bydgoskiego oraz zielonogórskiego. Wielu spośród czytelników jest z pewnością zarejestrowanych może nawet w kilkunastu bibliotekach, stąd cyfry dotyczące ich liczby mają wartość względną - zwłaszcza w bibliotekach zakładowych. Wielu terenowych pracowników, poza przygotowywaniem rozpraw doktorskich, uzupeł-

nia swoje fachowe wiadomości w różnych specjalnościach dla uzyskania specjalizacji I czy II stopnia. Stąd rodzi się ich zainteresowanie odpowiednimi zbiorami, przy czym katedry bardzo często są organizatorami różnego rodzaju szkolenia podyplomowego.

Liczba udostępnionych jednostek jest natomiast bardziej realna. Z Biblioteki Głównej wypożyczono 10 362 woluminów, w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych do innych bibliotek wysłano 226 woluminów. Z innych bibliotek otrzymano 271 jednostek. W czytelnich ze zbiorów podręcznych udostępniono 46 300 jednostek, na podstawie zamówień - 8993. Z bibliotek zakładowych wypożyczono 17 182 woluminy. Do innych bibliotek krajowych wysłano 119 woluminów, do zagranicznych - 7. Sprowadzono z innych bibliotek krajowych 157, a z zagranicznych 5 jednostek. W czytelnich bibliotek zakładowych ze zbiorów podręcznych udostępniono 59 106 jednostek, a na zamówienie 17 715. Razem udostępniono 160 443 woluminy w Bibliotece Głównej i w bibliotekach zakładowych. Biblioteka Główna dysponuje w czytelni ogólnej 60 miejscami, a w czytelni naukowej 12. W czytelnich bibliotek zakładowych jest 445 miejsc. Biblioteka Główna dysponuje w czytelni naukowej jednym lektorem do czytania mikrofilmów a w bibliotekach zakładowych jest ich kilka.

Informacji krajowych w Bibliotece Głównej udzielono ogółem 21 902, w tym 3505 bibliograficznych, a w bibliotekach zakładowych informacji krajowych było 4504, w tym 3413 krajowych bibliograficznych oraz 215 zagranicznych, w tym bibliograficznych 113.

Mimo trudnych warunków lokalowych w Bibliotece Głównej organizowane są stałe i okolicznościowe wystawy. Do stałych należy prowadzony już od ponad dziesięciu lat pokaz nowości wydawanych przez Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich. Wśród okolicznościowych należy wymienić m. in. wystawę poświęconą 50-leciu medycyny radzieckiej; wydawnictwom bibliograficznym w Bibliotece Głównej AM; 50-leciu istnienia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, czy współuczestnictwo w przygotowaniu wystawy w Bibliotece Głównej UAM poświęconej rozwojowi bibliotek w Poznaniu na przestrzeni ostatniego 50-lecia.

Dla studentów rozpoczynających studia przeprowadzone było spotkanie, według corocznego zwyczaju poświęcone wprowadzeniu ich do korzystania z bibliotek naukowych.

Grupa pracowników Biblioteki Głównej brała udział w Zjeździe zorganizowanym przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie z okazji 50-lecia istnienia Stowarzyszenia. W sesji naukowej poświęconej tej samej rocznicy, zorganizowanej przez Zarządy Okręgu Poznań-miasto i województwo, uczestniczyli również pracownicy Biblioteki a piszący te słowa był współautorem referatu na sesję poświęconemu czytelnictwu w mieście Poznaniu.

Etatów w 1968 r. w Bibliotece Głównej było 22, w tym 4 bibliotekarzy dyplomowych, 15 służby bibliotecznej, 1 naukowo-techniczny oraz dwa administracyjne. Niedobór etatowy odczuwamy w informacji, w wydawnictwach oraz w bibliotekach zakładowych.

W wypowiedzi niniejszej poruszonych zostało kilka spraw, które były dyskutowane w poznańskim środowisku bibliotekarskim jako trudne, które jednak mogłyby znaleźć rozwiązanie wspólnymi siłami jak np. zorganizowanie międzybibliotecznej sprawnie działającej introligatorni, czy wszczęcie starań o uzyskanie pomieszczeń na zbiorcze międzybiblioteczne magazyny dla druków zbędnych czy mniej poszukiwanych, co mogłoby pomóc w rozładowaniu trudności magazynowych. Sygnalizowanie potrzeb i szukanie rozwiązań wspólnych może pomóc w usprawnieniu pracy.